

Atıf/ Citation

Bozkurt, Celil. "Bir Yahudi Aleyhtarının Anatomisi: Cevat Rifat Atilhan." *İsrailiyat: İsrail ve Yahudi Çalışmaları Dergisi*, no. 2 (Yaz 2018): 102-119.

BİR YAHUDİ ALEYHTARININ ANATOMİSİ: CEVAT RİFAT ATILHAN

Celil BOZKURT

Doç. Dr., Uluslararası İlişkiler Bölümü, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Düzce
Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr., Department of International Relation, Faculty of Economics and Administrative
Sciences

<celilbozkurt@duzce.edu.tr>

Makale Türü: Hakemli Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi: 06.12.2017, Kabul Tarihi:30.06.2018

Öz: Cevat Rifat Atilhan, Balkan, Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadele'ye iştirak etmiş, cesaret ve kahramanlığıyla takdir edilmiş bir askerdir. Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin-Suriye Cephesi'nde vazifede bulunduğu yıllarda Yahudiler tarafından kurulan ve İngilizlere Osmanlı ordusu hakkında istihbarat toplayan NİLİ adlı casusluk örgütünü deşifre ederek çökertilmesini sağlamıştır. Cevat Rifat Bey'in Yahudi casuslarla yaşadığı dramatik anılar askerlik sonrasında Yahudi aleyhtarı bir yaşam sürmesine neden olmuştur. Milli Mücadele sonrasında ticaret hayatına atılan Atilhan, İstanbul Yahudileriyle girdiği mücadeleden iflas ederek çıkmıştır. 1930'ların başından itibaren basın hayatına yoğunlaşan Atilhan Yahudilik, Masonluk, Siyonizm ve İslam gibi konularda sayısız kitap, makale ve gazete yayımlamıştır. Eserlerinde, Yahudiliğe ve Siyonizm'e meydan okuyan Atilhan, Türkiye'de Yahudi aleyhtarı fikirlerin adeta babası olmuştur.

Cevat Rifat Atilhan, 1933-1934 yıllarında Nazi Almanya'sını ziyaret ederek Yahudilerle olan mücadelesini evrensel boyutlara taşımıştır. Atilhan, Almanya'da Hitler'in himayesinde kurulan Yahudi aleyhtarı evrensel bir teşkilatın Türkiye ayağını oluşturmuştur. Zaman zaman Siyonist teşkilatın gadrine de uğrayan Atilhan, mücadelesini ölünceye kadar sürdürmüştür. Atilhan, 1945'te kurulan demokratik hayatın ilk muhalefet partisi Milli Kalkınma Partisi'nin kurucuları arasındadır. Sonradan Türk Muhafazakar Partisi'ni kurmuş ve Büyük Doğu Cemiyeti'nin başkan yardımcılığını yapmıştır. Atilhan'ın ses getiren girişimi 1951'de kurduğu İslam Demokrat Partisidir. Söz konusu parti, demokratik hayatın ilk İslamcı partisi olma özelliğine sahip olup, Yahudi ve Siyonist aleyhtarı söylemiyle tepki toplamıştır. Parti, Birleşmiş İslam Milletleri projesi, Yahudi, Mason ve Siyonist karşıtı söylemi ve milli duruşuyla 1970'lerde Türk siyasetine giren Milli Görüş'e önemli bir siyasal miras bırakmıştır.

Cevat Rifat Atilhan, yakın dönem Türkiye'sinde Yahudi ve Mason aleyhtarı düşüncenin kaynağı olup, eserleri ve fikirleriyle Türk kamuoyunu derinden etkilemiştir. Atilhan, ayrıca İslamcılığa ve milliyetçiliğe etki etmiş, bu akımların formasyonuna ciddi katkılar yapmış bir ideologdur. Atilhan, Türkiye'de yapılacak Yahudilik ve İsrail araştırmalarında önemli başvuru kaynaklarından olup, eserlerinin önemi göz ardı edilemez.

Araştırmada Cevat Rifat Atilhan'ın askerlik sicil kaydı, eserleri, ATASE ve Başbakanlık Cumhuriyet arşivleri, süreli yayınlar ve telif eserler kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cevat Rifat Atilhan, Yahudilik, Siyonizm, Masonluk, İşlamcılık

ANATOMY OF THE ANTI-JEW: CEVAT RIFAT ATILHAN

Abstract: Cevat Rifat Atilhan is a soldier who has participated in the Balkan Wars, the First World War and the National Struggle, and is appreciated with courage and heroism. During the First World War, he knocked down on the Palestinian-Syrian Front by deciphering the NILI Jewish espionage network, which was set up by the Jews and gathered intelligence about the Ottoman army for the British. Cevat Rifat Bey's dramatic memories of Jewish spies caused him to live an anti-Jewish life after military service. After the National Struggle, Atilhan, who had a career in trade, he has gone bankrupt, struggling with the Jews. Atilhan, who concentrated on press life since the early 1930s, published numerous books, articles and newspapers on issues such as Judaism, Masonry, Zionism and Islam. In his works, Atilhan who challenged Judaism and Zionism almost became the father of anti-Jewish ideas in Turkey.

Cevat Rifat Atilhan visited the Nazi Germany in 1933-1934 and carried the struggle with the Jews to universal dimensions. Atilhan created Turkey's footsteps for a universal anti-Jewish organization established under the auspices of Hitler in Germany. From time to time, Atilhan, suffering from the unfairness of the Zionist organization, maintained his struggle until his death. Atilhan is among the founders of the National Development Party, the first opposition party of democratic life established in 1945. He later founded the Turkish Conservative Party and served as vice president of the Great East Society. Atilhan's initiative in 1951 is the Islamic Democrat Party. In other words, the party has the characteristic of being the first Islamist party in the democratic life and had reaction by the anti-Jewish and rhetoric. The party left an important political heritage with the United Muslim Nations project, the anti-Jewish/ Judaic, Masonic and anti-Zionist rhetoric and national stance to the National Vision, which entered the Turkish politics in the 1970s.

Cevat Rifat Atilhan is a source of anti- Jewish and Masonic thinking in Turkey in the recent period and has deeply influenced Turkish public opinion with his studies and ideas. Atilhan also influenced Islamism and nationalism and made an important contribution to the formation of these trends. Atilhan is an important reference source in Judaism and Israel researches to be done in Turkey and the importance of his works cannot be overlooked.

In this research, Cevat Rifat Atilhan's military registry record, works, Archives of the Turkish General Staff, Military History and Strategic Etudes (ATASE) and Republican archives of the Prime Minister's Office, periodicals and copyright works were used.

Keywords: Cevat Rifat Atilhan, Judaism, Zionism, Freemasonry, Islamism

1. Ailesi

Cevat Rifat Atilhan, 1892 yılında İstanbul'un Vefa semtinde dünyaya geldi. Babası, Manastır askeri kaymakamlarından Hasan Rifat Paşa, annesi Nuriye Hanım'dır. Manastır'da doğmuş olan Hasan Rifat Paşa, babası Hurşit Paşa gibi askerlik mesleğine girmiş ve tabur kâtipliğinden yetişerek kaymakam olmuştur. Dedesi Hurşit Paşa, Macar kökenli olup, 1831 veya 1848 ihtilallerinde Müslüman olarak Osmanlıya sığındığı sanılmaktadır. Cevat Rifat Atilhan'ın üçü erkek dört kardeşi olmuştur. Büyük ağabeyi Ali Rifat Bey (Çağatay), İstiklal Marşı'nın ilk bestekârı olup, Babıâli Memurin-i Mülkiye Mümeyyizliğinde bulunmuş, özellikle de Türk musikisine kazandırdığı eserlerle tanınmıştır. Atilhan'ın diğer ağabeyi Samih Rifat, Türk edebiyatına saygın eserler kazandıran ünlü bir yazar, aynı zamanda bir devlet adamıdır. Samih Rifat Bey, Konya ve Trabzon valiliği yapmış, Milli Mücadeleye katılmış ve ikinci Büyük Millet Meclisi'nde Çanakkale milletvekilliği yapmıştır. Aynı zamanda 1932 yılında kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin de ilk başkanlığını yürütmüştür. Atilhan'ın erkek kardeşi Muzaffer Rifat Bey, bir süre Ankara'da Maarif Vekâletinde memurluk yapmıştır. Atilhan'ın kız kardeşi Hüsniye Rifat Hanım da bir süre Devlet Şurası'nda görev almıştır.¹

Cevat Rifat Atilhan, iki defa evlenmiş olup izdivaçlarından ilkinin Macide Hanım'la diğerini Emine Sabiha Hanım'la yapmıştır. Macide Hanım'dan olan tek çocuğu Türk sineması'nın ünlü senaristi Bülent Oran'dır.² Atilhan'ın, Emine Sabiha Hanım'dan Atilla ve Ahmet Emir adında iki oğlu ile üç kızı olmuştur. Atilhan aynı zamanda, Garip Akımı'nın ünlü şairi Oktay Rifat'ın da amcasıdır.³

2. Askerlik Hayatı

Cevat Rifat Atilhan, Balkan, Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadele'ye katılmış, cesaret ve kahramanlığıyla temayüz etmiş bir askerdir. Atilhan, I. Balkan Savaşı'nda Bulgarlar tarafından kuşatılan Edirne'nin müdafaasına katıldı, Müstahkem Mevki Komutanı Şükrü Paşa'nın şehri teslim kararına itiraz ederek mücadeleye devam etti. Sonradan Bulgarların Türk askerinin "şeref ve haysiyetine hürmet" etmesi şartıyla 12. Bulgar Alay Komutanı Albay Petrof'la bir ateşkes protokolü imzaladı.⁴ Bu savaşta yaralanan Atilhan, yaklaşık sekiz ay sürecek olan bir esaret için Sofya'ya götürüldü. Yazdığına göre savaşta

¹ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, Doğu Kütüphanesi, İstanbul 2012, s.17-19.

² Bülent Oran hakkında yapılmış bir araştırma için bakınız; İbrahim Türk, *Senaryo Bülent Oran*, Dergah Yayınları, İstanbul 2004.

³ Bozkurt, s.19.

⁴ *Genelkurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetler Tarihi, Osmanlı Devri, Balkan Harbi (1912-1913), Edirne Kalesi Etrafındaki Muharebeler*, Genelkurmay Basımevi, (Haz: Şadi Sükan), 2. Baskı, C. 2, K. 3, Ankara 1993, s. 335-336.

cesareti ve kahramanlığı dikkat çeken Atılhan, Sofya'da bizzat Bulgar kralı tarafından "Bulgar İmtiyaz Madalyası" ile ödüllendirildi.⁵

Atılhan, Birinci Dünya Savaşı'nda Mersinli Cemal Paşa'nın yaveri olarak Filistin-Suriye Cephesi'nde vazife aldı. Daha sonra İngilizlerle Türk ordusu arasında gerçekleşen Gazze Savaşları'na katıldı. II. Gazze Savaşı'nda 350 kişilik müstakil bir müfrezeyle Ebu Hureyre Tepesi'nde İngilizlere yaptığı taarruzla savaşın Türkler lehine gelişmesini sağladı.⁶ Savaş alanlarında gösterdiği kahramanlık ve saygın kişiliğinden dolayı 8. Kolordunun Harekât Şubesi Başkanlığına getirildi. Bu görevdeyken, 1916'da Yahudiler tarafından kurulan ve Filistin'de bağımsız bir İsrail Devleti kurmayı hedefleyen *NİLİ* adlı casusluk teşkilatını deşifre etti. Teşkilat, Filistin-Suriye Cephesi'nde konuşlanmış olan Osmanlı ordusu hakkında İngilizlere istihbarat sağlamaktaydı.⁷ *NİLİ*'nin elebaşlarını yakalatıp teşkilatın çökertilmesini sağladı. Yahudi casuslarla yaptığı mücadele, sonraki yaşamında Yahudi aleyhtarı bir tutum takınmasına neden oldu. Kolordu harekât şubesindeki başarılı icraatıyla dikkat çeken Cevat Rifat Bey, IV. Ordu Komutanı Cemal Paşa tarafından Suriye ve Garbi Arabistan Umum Kumandanlığı Erkan-ı Harbiye İkinci Şube Müdürlüğüne (Muamelat-ı Zatiye Dairesi) atandı.⁸

12 Mayıs 1918 tarihinde Yüzbaşılığa yükseltilen Atılhan, Filistin Cephesi'nde gösterdiği cesaret ve kahramanlık neticesinde, 18 Haziran 1918 tarihinde "Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası", 5 Temmuz 1918 tarihinde de "2. Sınıf Demir Salıp Nişanı" ile ödüllendirildi ve bir süre IV. Ordu'nun istihbarat işlerini yürüttü.⁹

Atılhan, Mondros Mütarekesini müteakiben Mersinli Cemal Paşa ile birlikte İstanbul'a geldi. Cemal Paşa'nın merkezi Konya'da bulunan Yıldırım Kıtaatı Müfettişliği'ne atanmasıyla birlikte bu komutanlığın yaverliğine getirildi. Cemal Paşa'nın burada yürüttüğü milli faaliyetlerde önemli hizmetlerde bulundu. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali üzerine Cemal Paşa tarafından özel bir görevle İstanbul'a gönderildi. Dolmabahçe Sarayı'nda Velihaht Abdülmecid Efendi ile Yıldız Sarayı'nda padişah Vahdettin'le baş başa görüştü. İstanbul'daki faaliyetleri dikkat çeken Atılhan, Damat Ferit Paşa hükümetinin talimatıyla tutuklandı ve Bekirağa Bölüğü'ne hapsedildi. İdam edilmek üzereyken, Mersinli Cemal Paşa'nın 2 Ekim 1919'da Ali Rıza Paşa Hükümeti'nde Harbiye Nazırı olması üzerine hapisten kurtuldu ve Harbiye

⁵ Cevat Rifat Atılhan, "Yerinde Bir Teşebbüs", *Yeni İstiklal*, S. 267, 21 Eylül 1966.

⁶ Cevat Rifat Atılhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1955, s. 153.

⁷ *NİLİ* casusluk örgütü hakkında bkz. Celil Bozkurt, "Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin-Suriye Cephesi'nde *NİLİ* Casusluk Örgütü'nün Faaliyetleri, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Mart 2014, s.89-114.

⁸ Askeri Safahat Belgesi.

⁹ Askeri Safahat Belgesi.

Nezaretinin yaverliğine getirildi. Cemal Paşa'nın 22 Mart 1920 tarihinde Malta'ya sürülmesine kadar bu görevini devam ettirdi.¹⁰

Atilhan, İtilaf güçlerinin 16 Mart 1920 tarihinde başkent İstanbul'u işgal etmesi ve Mersinli Cemal Paşa'yı tutuklayarak Malta'ya sürmesi üzerine Anadolu'ya geçti ve Milli Mücadele saflarına katıldı. Mustafa Kemal ve Ali Fuat Paşaların tensibiyle, merkezi Çaycuma'da bulunan Bartın ve Havalisi Komutanlığı'na getirildi.¹¹ Stratejik ve ekonomik önemi son derece kritik olan Zonguldak ve havzasını koruyan Atilhan, bölgeyi işgal eden Fransız kuvvetlerinin Bartın-Ereğli bölgesinden Ankara istikametine yaptıkları iki büyük sızma harekâtını 15 Ekim 1920 ve 12 Ocak 1921 tarihli çarpışmalarda durdurdu ve Fransızları Sapça geçidinden Karadeniz'e doğru sürmeyi başardı. Bu başarısının ardından, 10 Ağustos 1336 tarihinde IV. Fırka vasıtasıyla gelen bir emirle kendisine "Milis Generalliği" tevcih edildi ve "Milis Generali" olarak ünlendi. Ayrıca, Fransız ordusunda bulunan Müslüman sömürge askerlerine gizli yollardan ulaştırdığı beyannamelerle birçoğunun Türk saflarına geçmesini sağladı.¹²

Cevat Rifat Bey, Düzce ayaklanmasının bastırılmasını sağladı, düşmanın Zonguldak ve Bolu üzerinden Ankara'ya tazyik yapmasını önledi. Büyük Millet Meclisi'nin 5 Nisan 1341 tarihli 1. celsesinde alınan kararlarla kendisine 1510 Numaralı takdirname ile 11.03.1928 tarihli ve S17142 numaralı İstiklal Madalyası verildi. Geride oldukça parlak bir sicil bıraktığı askerlik mesleğini henüz yüzbaşı rütbesinde iken 17 Ekim 1341 (1925) tarihli emeklilik dilekçesiyle sonlandırdı.¹³

3. Sivil Hayatı

3.1. Ticaret Hayatı

Cevat Rifat Atilhan, askerlik sonrasında İstanbul'da ticaret hayatına atıldı. Ayakkabıcılık, müteahhittik ve servis işletmeciliği yaptı. Kısa sürede kar marjını yükseltip İstanbul'un sayılı iş adamlarından biri oldu. Ne var ki, Yahudi iş adamı Alber Saltiel'le yaptığı mücadele kendisini iflasa sürükledi. İflasını Filistin Cephesi'nde NİLİ casuslarıyla yaptığı mücadelenin intikamını almak isteyen "Yahudi-Mason komplosu"na bağlayan Atilhan, Saltiel'le olan anlaşmazlığını sonradan 30 bin adet bastırıp dağıttığı *Bir Facianın İçyüzü* adlı kitabıyla Türk kamuoyuna duyurdu.¹⁴ Saltiel'le olan mücadelesi onun Yahudi

¹⁰ Geniş bilgi için bkz: Celil Bozkurt, *Mersinli Cemal Paşa'nın Yaveri Cevat Rifat Bey'in Birinci Dünya Savaşı ve Mütareke Dönemi Anıları*, Gündoğan Yayınları, İstanbul 2015, 108s.

¹¹ ATASE Arşivi. Kol. İŞH, K. 623, G. 87, B. 87-1, 87-1a.

¹² ATASE Arşivi. Kol. İŞH, K. 1065, G. 76, B. 76-1, 76-1a.

¹³ Geniş bilgi için bkz. Celil Bozkurt, *Bartın ve Havalisi Komutanı Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in Milli Mücadele Hatıraları*, Gündoğan Yayınları, İstanbul 2015, 136s.

¹⁴ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.49-52.

aleyhtarlığını infial noktasına taşıdı. Bundan sonra Yahudilerle olan kavgasını gerek basın gerekse siyaset yoluyla yaşamının sonuna kadar sürdürecektir.

3.2. Almanya Gezisi

Cevat Rifat Atilhan, 1933'ün sonlarında Yahudi aleyhtarı yayımcı Julius Streicher'in daveti üzerine Almanya'ya gitti. Naziler ona "herr Major" (Sayın Binbaşı) diye hitap etmişlerdir. Streicher'in *Der Stürmer* dergisi, 18 Ağustos 1934 tarihli nüshasında, onunla ilgili uzun bir tanıtım yazısı yayımladı. Bir fotoğrafının da eklendiği yazı, Yahudilerin, Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin Cephesi'nde Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetlerine dikkat çekmekteydi.¹⁵

Almanya'da NAZİ'lerin ünlü bakanlarından Alfred Rozenberg'le tanışan Atilhan, onunla birlikte Berlin'de kurulan Oranienburg toplama kampını gezdi. Kamp izlenimlerini *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı* adlı eserde ayrıntılı olarak anlattı.¹⁶ Dostlarının anlattığına göre Almanya gezisinde Führer Adolf Hitler'le de tanıştırıldı. Hitler tarafından kendisine Yahudilerle mücadelede kullanılmak üzere açık çek verildi. Fakat o para için mücadele etmediğini beyan ederek çeki reddetti.¹⁷

Almanya'da bulunduğu sırada, Nazi devlet adamlarıyla ve Yahudi aleyhtarı çevrelerle yakın ilişkiler kuran Atilhan, 4 Mart 1934 yılında Münih kentinin Königshof Otelinde toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"ne katıldı.¹⁸ Kongrede kurulan Yahudi aleyhtarı evrensel bir teşkilatın Türkiye temsilciliğine getirildi. Böylelikle, Türkiye'de amatör olarak yürüttüğü Yahudi karşıtı faaliyetler daha profesyonel ve evrensel bir nitelik kazandı.

3.3. Askeri Mahkemede Yargılanması

28.07.1940 ile 17.07.1942 tarihleri arasında İstanbul Rami Kışlası'nda ihtiyat subayı olarak görevlendirilen Cevat Rifat Atilhan, bu görevdeyken, 12 Ağustos 1940'da Şişli'deki evinde tutuklandı. Tutuklanma nedeni, başında bulunduğu askeri birlikle NAZİ yanlısı bir hükümet darbesi yapacağı iddiasıydı. Yapılan yargılamada iftira atıldığı tespit edildi. Yaklaşık bir yıl süren yargılama sürecinde borçları sebep gösterilerek bankalardaki mevduatına el konuldu. O, müfterilerin Siyonist teşkilatına çalışan Yahudiler olduğunu iddia etti.¹⁹

3.4. 1948 Arap-İsrail Savaşı'nda Atilhan

¹⁵ Avner Levi, *Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler*, İletişim Yayınları, İstanbul 1996, s.102.

¹⁶ Cevat Rifat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi, İğneli Fıçı*, Eser Neşriyat ve Dağıtım, İstanbul 1978, s. 79.

¹⁷ Cevat Rifat'ın damadı Avukat Daniş Esendal ile yapılan 30.1.2010 tarihi görüşme.

¹⁸ Cevat Rifat Atilhan, Kongre izlenimlerini yazarı bulunduğu *Sebilürreşad* dergisinde 8 bölümlük bir yazı dizisiyle ayrıntılı şekilde anlatmıştır. Bu konuda bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmül dünya teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 4-17, 1948.

¹⁹ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.55-57.

1948'de İsrail'in bağımsızlığını ilan etmesiyle başlayan Arap-İsrail Savaşı, İslam dünyasında Yahudi karşıtı tepkileri zirveye taşıdı. Bu sırada Hint Müslümanları Birliği Genel Sekreteri Abdullah, Filistin'de İsrail'e karşı savaşmak üzere gönüllü birlikler kurulmasını teklif etti. Bunun üzerine Atilhan, Türkiye'de emekli askerlerden oluşan 300 kişilik gönüllü bir birlik kurdu. Bunun için Arap Birliği Genel Sekreteri Abdurrahman Azzam Paşa'dan birliğin masrafları için tahsisat istedi. Türk resmi makamları ona izin vermese de söz konusu birlik, Filistinli Arapların safında İsrail'e karşı mücadele etti. Atilhan'ın yazdığına göre, bir Yahudi köyünü esir almayı başaran Türk birliği sonradan Ürdün ordusuna katıldı.²⁰

3.5. Malatya Olayı ve Atilhan'ın Tutuklanması

Vatan gazetesi sahibi ve başyazarı Ahmet Emin Yalman, 1952'de refakat ettiği Başbakan Adnan Menderes'in Malatya gezisinde bir suikaste maruz kaldı.²¹ Suikast failinin Elazığ Lisesi'nde okuyan Hüseyin Üzmez adında bir genç olduğu saptandı. Suikastin Başbakan Menderes'in gezisinde vuku bulması olayı bir hükümet meselesi haline getirdi. Menderes, Yalman'ın tedavisiyle yakından ilgilendi ve olayın takipçisi oldu.

Liberal ve sol basın, olayın bir "irticai" ayaklanma ve "inkılap karşıtlığı" olduğu ve ilgili kesimlerden hesap sorulması yönünde haftalarca yayın yaptı. Bu sırada, milliyetçi muhafazakâr kesimler üzerinde ağır bir tazyik ve sindirme havası oluştu. Suikast faili Hüseyin Üzmez'in milliyetçi olduğu, münfeshih Büyük Doğu Cemiyeti Başkanı Necip Fazıl Kısakürek ve mülga İslam Demokrat Partisi Başkanı Cevat Rifat Atilhan sempatzanı olduğu iddia edildi. Basın, Atilhan ve Kısakürek'in Mason ve Dönme kimlikli Yalmanla yaşadıkları polemige dikkat çekmekteydi. Bu havada, Atilhan, Milliyetçiler Derneği üyesi ve *Serdengeçti* dergisinin sahibi Osman Yüksel Serdengeçti ve Samsun'da yayın yapan muhafazakâr *Büyük Cihad* gazetesinin imtiyaz sahibi Mustafa Bağışlayıcı tutuklanarak Malatya Cezaevi'ne gönderildi. Ardından, Necip Fazıl da tutuklama listesine eklendi.²²

21 ay devam eden Malatya Davası sonunda, suikast olayıyla ilişkilendirilen Atilhan, Kısakürek, Serdengeçti ve Bağışlayıcı beraat etti. Olayın faili Hüseyin Üzmez, 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Üzmez, 10 yıl 3 gün süren hapis cezasının 1.5 yılını Atilhan, Kısakürek ve Serdengeçti'yle geçirdi. Malatya Olayı, onun yaşamında unutulması güç travmatik bir etki bırakırken, milliyetçi

²⁰ Cevat Rifat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzi Liberman*, 3. Baskı, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1969, s. 7.

²¹ "Ahmet Emin Yalman dün gece Malatya'da vuruldu", *Cumhuriyet*, 23 Kasım 1953.

²² "Necip Fazıl bugün Malatya'ya gönderiliyor", *Cumhuriyet*, 28 Ocak 1953.

muhafazakâr kesimler üzerinde de uzun yıllar bir baskı ve sindirme aracı olarak kullanıldı.²³

3.6. 1964 Mogadişu İslam Kongresi'nde Atilhan

Cevat Rifat Atilhan, 1964'te Somali'nin başkenti Mogadişu'da toplanan Dünya İslam Kongresi'ne katıldı ve kongrenin İcra Komitesi Başkanlığı'na seçildi. Kongreye hitap edip İslam birliği üzerinde durarak Siyonizm ve İsrail tehdidi üzerinde Müslüman Alemi'ni uyardı. İslam Kongresi, onun yurt dışındaki son faaliyeti oldu.²⁴

3.7. Ölümü

Cevat Rifat Atilhan, 4 Şubat 1967'de İstanbul'da 75 yaşındayken vefat etti. Askeri merasimle taşınan cenazesi Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi. Ardından, Mehmet Şevki Eygi, Eşref Edip, Münevver Ayaşlı, Prof. Dr. Osman Turan ve Nizamettin Tepedenlioğlu gibi sağcı aydınlar onun mücadelesini kaleme alan yazılar yazdı.²⁵

Ölümünün birinci yıldönümünde Milli Türk Talebe Birliği Konferans salonunda sevenleri tarafından anıldı. Anmaya, Eşref Edip, Nizamettin Tepedenlioğlu, Raif Ogan, Avukat Fazıl Akkaya ve M. Şahap Tan gibi isimler katıldı. Anmadan bir kaç gün sonra toplantıya katılanlardan bazıları kimliği meçhul kişilerce tehdit edildi. Bazıları da takip edilerek korkutulmak istendi. M. Şevki Eygi'nin *Bugün* gazetesi, olaya sert tepki gösterdi ve tehdidi yapanların İstanbul'da Müslüman Türk düşmanı Siyonist ve Yahudiler" olduğunu ileri sürdü.²⁶ Bir daha Cevat Rifat Atilhan'ı anma toplantısı gerçekleşmedi.

4. Basın Hayatı

Yazarlık geçmişi Birinci Dünya Savaşı yıllarına dayanan Atilhan'ın Filistin-Suriye Cephesi'nde kaleme aldığı *Askere Din Dersleri* kitabı 4. Ordu Kumandanlığı, *On İki Haftalık Talim Programı* da Garbi Arabistan Kumandanlığı tarafından neşredildi. 1930'lardan itibaren Yahudilik, Masonluk ve İslam gibi alanları konu alan yoğun bir yazarlık faaliyetine girdi. Yaşamının sonuna kadar yazarlığını sürdürerek çok sayıda kitap, broşür, gazete ve sayısı binlerle ifade edilen makale kaleme aldı. Tespit edilen eserleri kronolojik bir tasnif ve ilk baskı yıllarıyla birlikte şöylece gösterilebilir.

4.1. Kitapları

1. Sina Cephesi'nde Yahudi Casuslar (1933)
2. Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk 1935)

²³ Malatya Davası ile ilgili geniş bilgi için bkz: Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.62-74.

²⁴ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.74.

²⁵ "Cevat Rifat Atilhan dün gece vefat etti", *Yeni İstanbul*, 5 Şubat 1967.

²⁶ "Cevat Rifat gününde konuşmacılar tehdit edildi", *Bugün*, 6 Şubat 1968.

3. Suzi Liberman (1935)
4. Masonluk Nedir (Tarihte ve Günümüzde Masonluk) (1937)
5. İğneli Fıçı (1937)
6. Musa Dağı (1937)
7. İslam'ı Saran Tehlike ve Siyonizm (1950)
8. Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkamak İçin Nasıl Çalıştılar (1951)
9. Türk Oğlu Düşmanını Tanı (1951)
10. Kendi Vesikalarına Göre Masonluk Nedir (1954)
11. Gizli Devlet ve Fesat Programı (1955)
12. Farmasonluğun Yırtılan Maskesi (1956)
13. Tarih Önünde ve İlim Işığında 31 Mart Faciası (1956)
14. İslam ve Beni İsrail (1957)
15. Türk İşte Düşmanın (1959)
16. Farmasonluk İnsanlığın Kanseri (1960)
17. Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar (1960)
18. Küfrün Karşısında Müslümanlık- Müslümanlığın Diğer Dinler Muvacehesindeki Üstünlük ve Azameti (1961)
19. Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar (1962)
20. Medeniyetin Batışı (1963)
21. Dünya İhtilalcileri İsrail (1965)
22. İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar (1967)
23. Menemen Hadisesinin İçyüzü (1968)
24. İttihat Ve Terakkinin Suikastları (1971)

Tespitlerimize göre, Atilhan'ın kayıtlarda mevcut kitap ve broşürlerinin sayısı tekrar basınlarla birlikte 85, günümüze ulaşmayan kitap ve broşürlerinin sayısı en az 40'dır.

4.2. Dergileri

1. İnkılap/Millî İnkılap (1933-1934)
3. Millî İnkılap (İkinci Dönem) (1946)

4.3. Gazeteleri

1. İnkılap (1920)
2. Mücadele (1947)

3. İstikbal/Yeni İstikbal (1952)
4. The Islamic United Nations (1956)

4.4. Tefrikaları

1. Suriye Hezimet-i Faciası ve Sebepleri (1918)
2. Harb-i Umumide Sina Cephesi'nde Yahudi Casusları (1933)
3. Türkiye'de Farmasonluk (1948)
4. Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa Karşı Beynelmilel Dünya Teşkilatı (1948)
5. Siyonistlerin Protokolleri (1948)
6. Siyonizm ve Sultan Abdülhamit (1948)
7. İslam Dünyasında Uyanan Şuur (1949)
8. Nasıl Yahudi ve Mason Düşmanı Oldum (1950)
9. Müslümanlığın Büyük Hedefi (1950)
10. Görünmeyen İnkılap (1951)
11. Bütün Çıplaklığıyla Milli Mücadele (1952)
12. Cennet Mekân İkinci Abdülhamit Han (1953)
13. Kendi Vesikaları ile Masonluk (1954)
14. Bizde Demokrasi Hareketleri: İslam Demokrat Partisi Nasıl Kuruldu, Nasıl Kapatıldı? (1966)²⁷

4.5. Eserlerinin Analizi

Eserleri, ağırlıklı olarak Yahudilik, Masonluk, Siyonizm, Komünizm ve İslam'ı konu almaktadır. Yahudilik ve türevleri olarak gördüğü Siyonizm, Masonluk ve Komünizm gibi "şer" güçlerin Türk-İslam dünyasına verdiği zararları anlatarak Türk kamuoyunu uyarma gayretindedir. Eserleri zengin kaynakçasıyla dikkat çekerken, özellikle yabancı yazar ve yayınlara yapılan atıflar ön plandadır. Bu yayınların ortak özelliği, ülkelerinin önde gelen Yahudi aleyhtarı ve milliyetçi yazarları tarafından kaleme alınmış olmasıdır. 1933-1934'te Almanya'da bulunduğu sırada kurulan evrensel "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Teşkilatı"nın üyeleriyle dostluk kurdu ve yaşam boyu kendileriyle bilgi ve belge alışverişinde bulundu. Türkiye'de akademisyenlerin bile zorlukla ulaşabildiği birçok esere dostları vasıtasıyla kolaylıkla erişim sağlamaktaydı. Yakın dostu Eşref Edip, Atilhan'ın dünyanın Yahudi aleyhtarı

²⁷ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.83-152.

çevreleriyle iletişim halinde olduğunu, dostlarının kendisine Siyonizm ve Masonluk aleyhtarı belge aktırdığını belirtmektedir.²⁸

Atilhan'ın milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı eserleri, kimi zaman şikâyetlere konu olarak devlet tarafından yasaklandı. Örneğin, "taşkın milliyetçi" *Milli İnkılap* dergisi, Yahudilerin göçüyle sonuçlanan Trakya Olayları'nı "kışkırttığı" gerekçesiyle İcra Vekilleri Heyeti tarafından kapatıldı.²⁹ Yine *Suzi Liberman*³⁰, *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*³¹ ve *İğneli Fıçıl*,³² Yahudi aleyhtarı söylemi dolayısıyla yasaklandı. Diğer yandan, *Tarih Boyunca İslam Hakimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar* eseri, laiklik karşılıklı nedeniyle toplatılarak hakkında soruşturma başlatıldı.³³

Bazı eserleri, yabancı basınında da dikkatini çekti ve değişik dillere tercüme edilen eserler, Yahudi aleyhtarı çevrelerin adeta el kitabı haline geldi. 1933'te yayımlanan *Sina Cephesi'nde Yahudi Casuslar*, İngilizce, Almanca, Fransızca, Fince ve Macarcaya tercüme edildi. 1935'te yayımlanan *Suzi Liberman*, Almanca, Fransızca ve Finceye tercüme edilerek Avrupa'ya servis edildi. Bu dönemde Nazi Almanya'sının yükselişi dikkate alındığında eserlerinin Almanya ve müttefiki ülkeler tarafından Yahudi aleyhtarı kampanyada bir propaganda aracı olarak kullanıldığı görülecektir. 1955'te yayımladığı *İslam'ı Saran Tehlike ve Siyonizm*; Arapça, İngilizce ve Farsçaya; 1951'de yayımladığı *Türk Oğlu Düşmanını Tanı* ile 1957 baskılı *İslam ve Beni İsrail* eseri de Arapça'ya tercüme edilerek yeniden basıldı. İsrail'in bağımsızlığını ilan ettiği ve Arap-İsrail Savaşlarının yaşandığı bu dönemde "Birleşmiş İslam Milletleri" projesini hayata geçirmeye çalışan Atilhan'ın bahsi geçen eserleri, İsrail ve ileri karakolu gördüğü Masonluğa karşı İslam Dünyasını uyarıcı ve bilinçlendirici bir misyon edinmişti.³⁴

5. Siyasi Hayatı

5.1. Milli Kalkınma Partisi (1945-1958)

Cevat Rifat Atilhan, demokratik hayatın ilk muhalif partisi Milli Kalkınma Partisi'nin Nuri Demirağ ve Hüseyin Avni Ulaş'la birlikte üç kurucu üyesinden biriydi. Parti, ekonomide devletçiliğe karşı çıkarken sanayi ve ticarete serbest ekonomiyi savunmaktaydı. Dış ilişkilerde "İslam Birliği-Şark Federasyonu" adıyla bir proje geliştiren parti, Türkiye liderliğinde bir İslam Birliği

²⁸ Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.

²⁹ BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 46.48.2.

³⁰ BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 68.77.19.

³¹ BCA), Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 65.49.11.

³² BCA Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 72.13.6.

³³ "Cevat Rifat'ın mahkemesi", *Yeni İstiklal*, S. 16, 5 Nisan 1961.

³⁴ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.157-158.

hedeflemektedir. Milli Kalkınma Partisi, parti liderleri arasında patlak veren anlaşmazlıklar yüzünden Türk siyasal hayatında etkisiz kaldı.³⁵

5.2. Türk Muhafazakar Partisi (1957-1952)

Kuruculuğunu ve genel başkanlığını Atilhan'ın yaptığı parti, "dindar ve müfrit milliyetçi" bir parti sloganıyla Türk siyasal hayatına girdi. Partinin propaganda yayınları, *Mücadele* gazetesi ile *Milli İnkılap* dergileriydi. Parti, CHP iktidarını bir "vesayet" idaresi olarak tanımlıyor ve DP'li vekilleri de bu vesayetin ortakları olarak görüyordu.

Atilhan, bu dönemde Kudüs Müftüsü Hacı Emin El Hüseyini ile yakın ilişkilere sahipti. Müftü, ona gönderdiği mesajda Türk Muhafazakâr Partisi'nin (TMP) Siyonist teşkilata karşı olan "cihadını" takdir ve tebrik etti. Parti; adalet, demokrasi, ahlak, refah ve ümran gibi beş direk üzerine kuruluydu. Devletçiliğe karşı serbest teşebbüsünü savunan parti, köy kalkınmasına öncelik vererek Türkiye'yi mamur bir ülke haline getirmeyi hedefliyordu. Atilhan, dış ilişkilerde "Türk-Arap Birliği"ni ve birlik üyelerinin oluşturacağı ortak bir şurayı savunmaktaydı.

TMP, gerekli teşkilatını ve örgütlenmesini sağlayamadığından bekleneni veremedi. Parti, Atilhan'ın maiyetiyle birlikte Necip Fazıl Kısakürek'in kuruculuğunu yaptığı *Büyük Doğu Cemiyeti*'ne (BDC) iltihak etmesiyle birlikte dağıldı.

5.3. Büyük Doğu Cemiyeti (1949-1951)

Büyük Doğu Cemiyeti (BDC), Necip Fazıl Kısakürek tarafından 28 Haziran 1949 tarihinde resmen kuruldu. BDC, her ne kadar "cemiyet" olarak kurulmuşsa da nizamnamesi gereği bir parti organizasyonu idi. Parti, üyeleri için "gönüldaş" tabirini kullanmaktaydı. Partinin yayın organı, 17 Aralık 1943'te yayın hayatına başlayan ve birçok kez yasaklanan *Büyük Doğu* dergisiydi. Dergi, polemikçi ve Yahudi-Mason aleyhtarı jargonuyla dikkat çekmekteydi. BDC'ye yazarlığını yaptığı *Büyük Doğu* aracılığıyla 1950'de dâhil olan ve Genel Başkan Yardımcılığı'na getirilen Atilhan, cemiyetin umumi katibi Avukat Abdurrahman Şeref Laç'la birlikte partinin Anadolu temsilciliği görevini de yürüttü.³⁶

BDC, kuruluş gayesini "...belli başlı bir ruh tamamlığına, ruhun ahlakta ve dünya görüşünde ana dayanağına bağlı Türk ferdini yetiştirmek, erginleştirmek ve kadrolaştırmak" olarak belirledi. Cemiyete göre hedeflenen birey, Batının madde hâkimiyetini Doğunun asli ve ruh yapısıyla birleştirecek ve bu mefkûreyi "Büyük Doğu" adıyla Türkiye örneğinde somutlaştıracaktı. Cemiyet;

³⁵ Kemal Karpat, *Türk Demokrasi Tarihi*, İstanbul Matbaası, İstanbul 1967, s. 132-133.

³⁶ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, S. 192.

dinsizlik, materyalizm ve komünizm gibi akımları "düşman" olarak nitelemekte ve bunlarla mücadele kararı almaktaydı.³⁷

Cevat Rifat Atilhan, Genel Başkan Kısakürek'le yaşadığı bazı anlaşmazlıklar nedeniyle cemiyetten olaylı bir şekilde ihraç edildi. Kısakürek'in başından eksik olmayan davalar ve İstanbul basınında hakkında çıkan "kumar" dedikoduları cemiyetin yıpranmasına neden oldu. Maddi sorunlarını ve dâhili anlaşmazlığını çözemeyen cemiyet, 26 Mayıs 1951'de yapılan Büyük Divan Toplantısı'nda aldığı bir kararla kendini feshetti.³⁸

5.4. İslam Demokrat Partisi (1951-1953)

Cevat Rifat Atilhan'ın siyasal yaşamında en çok ses getiren teşekkül şüphesiz ki İslam Demokrat Partisi (İDP) oldu. Kuruculuğunu ve başkanlığını yaptığı İDP, propaganda organı olarak İstanbul'da *Hüradam*, Samsun'da *Büyük Cihad*, Bursa'da *Yeşil Bursa*, Eskişehir'de *Yeşil Nur* ve Konya'da *Yeni Meram* gibi İslamcı yayınları kullanmaktaydı. Ayrıca, Eşref Edip'in *Sebilürreşad* ve Osman Yüksel Serdengeçti'nin *Serdengeçti* dergileri tarafından açık destek görmekteydi.

İDP, kuruluş amacını "Maddi ve manevi ölçülerle ve bütün mana ve şumuliyle Türk milletini medeni âlemde mümtaz ve tarihiyle, şerefli mazisine layık bir refah ve ümran seviyesine çıkarmak ve Türk vatanını en ameli ve yapıcı sistemlerle ve cezri çalışmalarla baştanbaşa imar etmek" olarak belirledi. Partinin umdeleri, ahlak, anane, adalet, çalışma, iş ve hürriyet" idi.³⁹

İDP, "İslam" adına siyasete girdi ve kimliğini "İslam demokrat" söylemiyle netleştirdi. Parti, Türk milletinin bağlı bulunduğu "kutsi, ahlaki, harsi ve ictimai prensip ve akidelere bağlılığını" arz ederken bunları her türlü görünür görünmez tecavüzlerden koruyacaktı. (Madde 1) Bu bağlamda, Türk anayasasına CHP'nin umdeleri olarak giren "bütün demokrasiye zıt" kanunlar hemen kaldırılacaktı. (Madde 2) Ayrıca, "milletin isteklerine ve milli menfaatlerine uygun olmayan, karakterine aykırı, manaları açık olmayan, birçok farklı yorum ve anlama neden olan prensiplerin kanun yoluyla ve millet isteği ile" kaldırılmasını kararlaştırdı. (Madde 3)

Batıyı, İslam dünyasını siyasi ve ekonomik yönden sömüren emperyalist bir güç olarak niteleyen Atilhan, buna çare olarak, Türkiye'nin önderliğinde bir "İslam Birliği" kurulmasını önerdi. Türkiye'yi; tarihi, kültürel ve dini bağlarla İslam dünyasına eklemleyen ve sabık hükümetleri, İslam dünyasına sırt çevirmekle ve meselelerine sorumsuz kalmakla suçlayan Atilhan, Milli Mücadele'nin bir din savaşı olduğunu ve Müslüman Türk milletinin Milli

³⁷ "Büyük Doğu Cemiyeti Ana Nizamnamesi", *Büyük Doğu*, 2 Temmuz 1949.

³⁸ "Umumi Heyet Kararı", *Büyük Doğu*, S. 58, 1 Haziran 1951.

³⁹ *İslam Demokrat Partisi Esas Programı*, Teknik Basımevi, İzmir 1952, s.2.

Mücadele'de İslam ülkelerinden maddi ve manevi destek aldığını, ancak savaş sonrası devlet ricalinin İslam'a ve İslam ülkelerine sırt çevirdiğini iddia etmekteydi⁴⁰ Sonraki yıllarda "İslam Birliği" projesini komplike "Birleşmiş İslam Milletleri" adıyla idealize edecektir.

İlk günden Masonluk, Komünizm ve Siyonizm gibi uluslararası "şer" odaklarıyla mücadelede edeceğini deklare eden Atılhan, "din ve mukaddesat düşmanı" olarak tarif ettiği Yahudilik ve "ileri karakolu" gördüğü Siyonizm, Masonluk ve Komünizmin Türkiye'deki faaliyetlerini bitirme sözü verdi. İDP, Türkiye genelinde hızlı bir teşkilatlanmayla takriben 10 ilde 150 kadar şube açmayı başardı.⁴¹ Yeni açılan şubeler ve üyelerin kayıtları, partinin propaganda organlarında gün gün vatandaşa duyuruldu.

Türk basını, İDP'nin kuruluşunu başlangıçta önemsemedi. Fakat partinin hızlı yükselişi ve ülke çapında açılan şubeler kamuoyunun dikkatinden kaçmadı. Liberal basın, İDP'yi ve Genel Başkan Atılhan'ı "İslam" adına siyaset yapmakla ve "laiklik karşıtı" olmakla suçladı.⁴² "Din adına" yaptığı siyaset, muhafazakâr kesimlerde de rahatsızlık yarattı. Nurculuk hareketinin lideri Said Nursi, onu "din adına" siyaset yapmaması yönünde uyardı.⁴³

Tepkilerin ardından, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı, "dini propaganda" yaptığı gerekçesiyle İDP ve şubeleri hakkında dava açtı. Sonuçta Eminönü 2. Sulh Ceza Mahkemesi, 3.3.1952 tarihli kararla İDP merkez ve şubelerinin kapatılmasını ve mallarının muhafaza altına alınmasını kararlaştırdı.⁴⁴ İDP, avukatı Abdurrahman Şeref Laç vasıtasıyla mahkeme kararına itiraz etti. İtiraz üzerine Asliye 2. Ceza Mahkemesi, ilgili mahkemenin kapatma kararını kaldırdı. Bunun üzerine İstanbul Savcılığı, Medeni Kanun'un 71. Maddesine göre İDP'nin feshi için İstanbul Asliye 7. Hukuk Mahkemesi'ne başvurdu. Mahkeme, İDP'nin hukuki durumunu Ord. Prof. Dr. Sıddık Sami Onar, Ord. Prof. Dr. Kemalettin Birsen ve Prof. Hilmi Ziya Ülken'den oluşan bir ehl-i vukufa havale etti. Ehl-i Vukuf, İDP'nin kapanması için hukuki bir zeminin olmadığını ve davanın Medeni Kanun'un 71. maddesi kapsamına girmediğini beyan etti. Ehl-i Vukuf'un İDP'yi aklamalarına karşın, 2. asliye Ceza Mahkemesi, İDP'nin kapatılmasına ve kurucularının da onar lira ceza ödemelerine temyizle kapalı olmak koşuluyla karar verdi.⁴⁵

⁴⁰ "İslam Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 69, 11 Temmuz 1952.

⁴¹ Tarık Zafer Tunaya, *Türkiyede Siyasi Partiler (1859-1952)*, Arba Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 1952, s.743.

⁴² Bu tepkiler için bkz. Celil Bozkurt, s.215-216.

⁴³ Bediüzzaman Said Nursi, *Risale-i Nur Külliyyatı, Emirdağ Lahikası*, C. 2, Yeni Asya Yayınları, İstanbul 1996, s. 1822.

⁴⁴ "Kapatılan parti", *Cumhuriyet*, 5 Mart 1952.

⁴⁵ Davanın seyri için bkz: Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atılhan*, s.223-228.

Böylelikle Türkiye'de Siyasal İslam'ın ilk ciddi iktidar mücadelesi başarısızlığa uğradı. Siyasal İslam, 1970'de kurulan Milli Nizam'a kadar diğer sağcı partilerde yaşama imkânı buldu. Milli Nizam'la Türk kamuoyuna giren *Milli Görüş*, büyük oranda İDP'nin siyasal mirasına sahip çıktı.

Atilhan'ın siyasetteki son denemeleri, 1965 seçimlerinde Millet Partisi'nden Konya milletvekili adaylığı ve 1966'daki senato seçimlerinde yine Millet Partisi'nden Afyon senatör adaylığı oldu. Fakat her iki seçimde de başarılı olamayarak aktif siyasete veda etti.⁴⁶

Sonuç

Cevat Rifat Atilhan, yakın dönem Türk siyasal ve fikir hayatında önemli rol oynamış bir mücadele adamıdır. Bir asker olarak cephelerde gösterdiği cesaret ve kahramanlıkla temayüz etmiş ve üstleri tarafından takdirle karşılanmıştır. Ne var ki o, Türk ordusunun cephelerde sergilediği kahramanlığa karşın, Osmanlı Devleti'nin çöküşüne şahit olmuştur. Filistin Cephesi'nde deşifre edip çökerttiği NİLİ casusluk örgütü, kendisinin hayat görüşünü derinden sarmıştır. NİLİ casusları, sonraki yaşamında Yahudi aleyhtarı bir yaşam sürmesinde başlıca nedenlerden biri olmuştur.

Eserleri, çoğunlukla Yahudilik, Siyonizm, Masonluk, Komünizm ve İslam gibi konuları temel almıştır. Türk-İslam Âlemi'nin "ezeli düşmanı" olarak gördüğü Yahudilik ve türevleri olarak addettiği kimi akımlar hakkında Türk kamuoyunu uyarma gayretindeydi. Bu mücadelesinde Nazilerle işbirliğine giden Atilhan, 1934'te Almanya'da kurulan Yahudi aleyhtarı evrensel bir teşkilatın Türkiye ayağının oluşturmaktaydı. Avrupalı dostlarıyla sürekli dirsek temasında olmuş, kendilerinden zengin miktarda bilgi ve belge sağlamıştır. 1930'larda batı dillerine çevrilen eserleri, Nazilerin Yahudi aleyhtarı kampanyada kullandıkları birer el kitabı mahiyetindeydi. Mamafih Almanya'nın II. Dünya Savaşı'nda çökmesiyle birlikte yeni rotasını anti Komünizmin bayraktarlığını yapan ABD olarak belirlemiştir.

Sadece Türkiye değil, aynı zamanda Arap kamuoyunu da İsrail ve Siyonizm hususunda bilinçlendirme amacında olan Atilhan'ın Arapçaya tercüme edilen eserleri bu ideale hizmet etmekteydi. Filistin ulusal hareketinin mimarı Hacı Emin El Hüseyin'le yakın dost olup Müftünün Filistin Davası'nda en yakın destekçilerindendi. Nitekim 1948 Arap-İsrail Savaşı'nda İsrail'e karşı oluşturduğu gönüllü Türk birliği bu dostluğun en somut tezahürüdür.

1951'de kurduğu İslam Demokrat Partisi'yle Türkiye'de siyasal İslam'ın mimarı olmuş ve 1970'de uyanan Milli Görüş'e önemli etkilerde bulunmuştur. Milli Görüş'te hakim olan Yahudi, Mason ve İsrail aleyhtarlığı ile İslam Birliği projesi büyük oranda İDP'den devralınmıştır. Milli Nizam Partisi'nin bazı

⁴⁶ Celil Bozkurt, *Cevat Rifat Atilhan*, s.229.

milletvekilleri onun Milli Görüş'e etkisini kabul etmektedir. Sadece Türk İslamcılığı değil 1960'larda şekillenmeye başlayan Türk milliyetçiliğinin formasyonuna da katkı sağlayan Atilhan'ın Alparslan Türkeş'le olan dostluğu ve milliyetçi gençliğin elinden düşürmediği eserleri bunu teyit etmektedir. Sonuç olarak, Türkiye'de İslamcılığı ve milliyetçiliği etkilemiş bir ideolog olarak fikriyatı ve eserleri her bakımdan gözden geçirilmelidir.

Kaynakça

Atase Arşivi

ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 623, G. 87, B. 87-1, 87-1a.

ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1065, G. 76, B. 76-1, 76-1a.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 46.48.2.

BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 68.77.19.

BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 65.49.11.

BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 72.13.6.

Milli Savunma Bakanlığı Arşivi

Cevat Rifat Atilhan'a ait Askeri Safahat Belgesi

Kitaplar

Atilhan, Cevat Rifat. *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi, İğneli Fıçı*, Eser Neşriyat ve Dağıtım, İstanbul 1978.

Atilhan, Cevat Rifat. *Yahudi Casusu Suzi Liberman*, 3. Baskı, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1969.

Atilhan, Cevat Rifat. *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1955.

Bozkurt, Celil. *Cevat Rifat Atilhan*, Doğu Kütüphanesi, İstanbul 2012.

Bozkurt, Celil. *Mersinli Cemal Paşa'nın Yaveri Cevat Rifat Bey'in Birinci Dünya Savaşı ve Mütareke Dönemi Anıları*, Gündoğan Yayınları, İstanbul 2015.

Bozkurt, Celil. *Bartın ve Havalisi Komutanı Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in Milli Mücadele Hatıraları*, Gündoğan Yayınları, İstanbul 2015.

Genelkurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetler Tarihi, Osmanlı Devri, Balkan Harbi (1912-1913), Edirne Kalesi Etrafındaki Muharebeler, Genelkurmay Basımevi, (Haz: Şadi Sükan), 2. Baskı, C. 2, K. 3, Ankara 1993.

İslam Demokrat Partisi Esas Programı, Teknik Basımevi, İzmir 1952.

Karpat, Kemal. *Türk Demokrasi Tarihi*, İstanbul Matbaası, İstanbul 1967.

Levi, Avner. *Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler*, İletişim Yayınları, İstanbul 1996.

Nursi, Bediüzzaman Said. *Risale-i Nur Külliyyatı, Emirdağ Lahikası, C. 2*, Yeni Asya Yayınları, İstanbul 1996.

Tunaya, Tarık Zafer. *Türkiyede Siyasi Partiler (1859-1952)*, Arba Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 1952.

Türk, İbrahim. *Senaryo Bülent Oran*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2004.

Makaleler

Atilhan, Cevat Rifat. "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilî dünya teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 4-17, 1948.

Atilhan, Cevat Rifat. "Yerinde Bir Teşebbüs", *Yeni İstiklal*, S. 267, 21 Eylül 1966.

"Ahmet Emin Yalman dün gece Malatya'da vuruldu", *Cumhuriyet*, 23 Kasım 1953.

Bozkurt, Celil. "Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin-Suriye Cephesi'nde NİLİ Casusluk Örgütü'nün Faaliyetleri", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Mart 2014, s.89-114.

"Büyük Doğu Cemiyeti Ana Nizamnamesi", *Büyük Doğu*, 2 Temmuz 1949.

"Cevat Rifat Atilhan dün gece vefat etti", *Yeni İstanbul*, 5 Şubat 1967.

"Cevat Rifat gününde konuşmacılar tehdit edildi", *Bugün*, 6 Şubat 1968.

"Cevat Rifat'ın mahkemesi", *Yeni İstiklal*, S. 16, 5 Nisan 1961.

Edip, Eşref. "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.

"İslam Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 69, 11 Temmuz 1952.

"Kapatılan parti", *Cumhuriyet*, 5 Mart 1952.

"Necip Fazıl bugün Malatya'ya gönderiliyor", *Cumhuriyet*, 28 Ocak 1953.

"Umumi Heyet Kararı", *Büyük Doğu*, S. 58, 1 Haziran 1951.

Sürelî Yayınlar

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi

Bugün

Büyük Cihad

Büyük Doğu

Cumhuriyet

Sebilürreşad

Yeni İstiklal

Yeni İstanbul

Görüşme

Cevat Rifat'ın damadı Avukat Daniş Esendal ile yapılan 30.1.2010 tarihi görüşme.